

INSPECTORATUL DE INTEGRITATE

MD-2068, mun. Chișinău, str. Alecu Russo, 1
Tel. (373 22) 820 601, fax (373 22) 820 602, www.ani.md ,e-mail: info@ani.md

ACT DE CONSTATARE

nr. 08/04

mun. Chișinău

05 februarie 2019

Inspectorul de integritate al Inspectoratului de integritate din cadrul Autorității Naționale de Integritate, Griciuc Ada, în temeiul art.19 lit.g), art.35 alin.(1) și art.38 alin.(5) din Legea nr.132/2016 cu privire la Autoritatea Națională de Integritate, a întocmit prezentul Act de constatare în privința **dlui Bostan Ion, ex-rector al Universității Tehnice a Moldovei.**

I. Partea descriptivă a situației de fapt.

La data de 03.10.2018, în temeiul prevederilor art.30 din Legea nr.132/2016 cu privire la Autoritatea Națională de Integritate (*în continuare – Legea nr.132/2016*), inspectorului de integritate Griciuc Ada, i-a fost repartizat electronic aleatoriu dosarul de control nr.20180204125 în privința dlui Bostan Ion, [REDACTED]

La baza formării dosarului de control a stat sesizarea nr.C-160/18 din 02.10.2018 potrivit căreia dl Bostan Ion, ex-rector al Universității Tehnice a Moldovei ar fi admis o eventuală încălcare a regimului juridic al conflictelor de interese prin luarea deciziei în privința persoanei apropiate (fiul), [REDACTED] în procesul alegerii acestuia în funcția de rector al Universității Tehnice a Moldovei (*în continuare – UTM*).

Conformându-se cerințelor art.31 alin.(1) din Legea nr.132/2016, inspectorul de integritate a demarat la 03.10.2018 procedura de verificare prealabilă a sesizării, întru elucidarea următoarelor aspecte: respectarea condițiilor de formă a sesizării, calitatea și statutul funcției persoanei supuse controlului, încadrarea acesteia la categoria de subiect al declarării, precum și existența bănuielii rezonabile privind încălcarea regimului juridic al conflictelor de interese.

Potrivit art.29 din Legea nr.132/2016, sesizarea formulată de o persoană fizică sau juridică de drept public sau de drept privat trebuie să întrunească condițiile de formă și conținut stabilite de Legea nr.190-XIII din 19 iulie 1994 cu privire la petiționare.

Astfel, în rezultatul verificării prealabile a sesizării sub aspectul respectării condițiilor de formă și conținut s-a stabilit că sesizarea întrunește cerințele art.10 din Legea nr.190/1994 și conține informații suficiente și concludente privind subiectele abordate.

Subsecvent, având în vedere calitatea de subiect al declarării deținută de dl Bostan Ion la data presupuselor încălcări, obligațiile acestuia de a respecta regimul juridic al conflictelor de interese, precum și faptele invocate de petent, inspectorul de integritate a stabilit existența unei bănuieli rezonabile privind încălcarea regimului juridic al conflictelor de interese de către dl Bostan Ion, ex-rector al UTM, exprimată prin luarea deciziilor în prezența interesului personal rezultat din relația cu persoana apropiată (fiul), [REDACTED].

Urmare procedurii de verificare prealabilă a sesizării, în temeiul prevederilor art.19 lit.b), art.28 alin.(1), art.31 alin.(1) și art.37 alin.(2) din Legea nr.132/2016, a fost întocmit Procesul-verbal nr.88/04 din 09.10.2018 prin care s-a dispus inițierea procedurii de control privind eventuala încălcare a regimului juridic al conflictelor de interese de către dl Bostan Ion, ex-rector al UTM.

Prin scrisoarea nr.04-04/1143 din 11.10.2018, dl Bostan Ion a fost informat despre inițierea procedurii de control, precum și despre drepturile de care beneficiază potrivit art.33 al Legii nr.132/2016. Avizul poștal nr.DS2100634034AS din 01.11.2018 atestă nerecepționarea de către dl Bostan Ion a informației privind inițierea procedurii de control. Totodată, la 18.01.2019, dl Bostan Ion a beneficiat de drepturile sale și a luat cunoștință de actele și materialele dosarului de control.

Sub aspect procedural, în temeiul dispozițiilor art.20 alin.(1), art.32 alin.(3)-(5) și art.37 alin.(2) din Legea nr.132/2016, pentru realizarea controlului au fost consultate și solicitate informații și documente de la următoarele surse:

- solicitarea nr.04-04/1139 din 11.10.2018 adresată Ministerului educației, culturii și cercetării, care a prezentat documentele solicitate prin răspunsul nr.08/1-09/13979 din 24.10.2018;
- solicitarea nr.04-04/1142 din 11.10.2018 adresată Universității Tehnice a Moldovei, care a prezentat documentele solicitate prin răspunsul nr.01/4-1524 din 26.10.2018;
- invitația nr.04-04/1741 din 18.12.2018 adresată dlui Bostan Ion, care a prezentat punctul de vedere prin răspunsul f/n din 22.01.2019 (nr.intr.144);
- bazele de date publice ale Agenției Servicii Publice și Sistemul Informațional „e-Integritate”, extrasele fiind anexate la dosarul de control.

Întru stabilirea existenței sau inexistenței indicilor privind încălcarea regimului juridic al conflictelor de interese de către dl Bostan Ion, a fost consultat cadrul legal general și special, aplicabil statutului subiectului și perioadei supuse controlului.

II. Analiza elementelor constitutive ale conflictului de interese.

Pornind de la noțiunea *conflictului de interese* definită de art.2 din Legea nr.16/2008 cu privire la conflictul de interese (*în continuare – Legea nr.16/2008, în vigoare la perioada supusă controlului, abrogată la 01.08.2016*) și art.2 din Legea nr.133/2016 privind declararea averii și a intereselor personale (*în continuare – Legea nr.133/2016 în vigoare din 01.08.2016*), identificarea conflictului de interese necesită prezența obligatorie a următoarelor elemente constitutive: deținerea calității de subiect al declarării, aflarea în exercițiul funcției, existența sau apariția situației în care subiectul este chemat să ia decizie și prezența interesului personal, care influențează sau poate influența exercitarea imparțială și obiectivă a funcției.

Dl Bostan Ion a deținut calitatea de subiect al declarării în sensul art.3 alin.(1) lit.c) din Legea nr.16/2008 (*în vigoare la perioada supusă controlului, abrogată la 01.08.2016*), prin exercitarea funcției de rector al UTM în perioada 2003 – 2015, fapt confirmat de următoarele acte juridice:

- prin Hotărârea Guvernului nr.27 din 17.01.2003 și Ordinul ministrului educației nr.10-p din 17.01.2003, dl Bostan Ion a fost confirmat în funcția de rector al UTM. Ulterior, prin Ordinul ministrului educației nr.05-p din 11.01.2008, dlui Bostan Ion i-a fost delegată funcția de rector-interimar al UTM până la alegerea rectorului instituției.
- prin Hotărârea Guvernului nr.759 din 25.11.2009 și Ordinul ministrului educației nr.234-p din 25.11.2009, dl Bostan Ion a fost confirmat în funcția de rector al UTM cu încheierea în aceeași zi a Contractului individual de muncă nr.11 pe o perioadă de 5 ani. Ulterior, prin acordurile adiționale din 01.10.2014, 26.02.2015 și 01.09.2015 la Contractul individual de muncă nr.11 din 25.11.2009, precum și în baza ordinelor ministrului educației nr.32-p din 26.02.2015 și nr.194-p din 12.08.2015, perioada de activitate a dlui Bostan Ion a fost prelungită, corespunzător până la 01.09.2015 și 22.01.2016.
- prin Ordinul ministrului educației nr.336-p din 28.12.2015, dl Bostan Ion a fost demis începând cu 31.12.2015 din funcția de rector al UTM în baza cererii personale din 18.12.2015.

Analiza a reliefat circumstanțele următoarelor situații:

Itinerarul organizării și desfășurării procesului de alegere a rectorului UTM (prezentat de Ministerul educației, culturii și cercetării prin răspunsul nr.08/1-09/13979 din 24.10.2018), precum și informațiile și documentele disponibile controlului, denotă următoarea consecutivitate procedurală de alegere a rectorului UTM:

- prin ordinul ministrului educației nr.565 din 17.06.2015 a fost aprobată componența Consiliului de Dezvoltare Strategică Instituțională al UTM (*în continuare – CDSI*), în cadrul căruia în calitate de membru se numără ex-rectorul UTM, Bostan Ion,
- potrivit procesului-verbal nr.04 din 23.09.2015, în baza Regulamentului privind modul de alegere a rectorului UTM, aprobat la ședința Senatului UTM din 30.06.2015, CDSI a decis anunțarea declanșării concursului de ocupare a postului de rector al UTM,
- în ședința CDSI din 22.10.2015, potrivit pct.1 din ordinea de zi a procesului-verbal nr.05, dl Bostan Ion a participat la procedura de validare a celor 3 candidaturi, votând „pro” în privința eligibilității dosarului fiului său, [REDACTAT].

Inspectorul de integritate observă, că validarea candidaților la concursul de alegere a rectorului a constat în examinarea condițiilor de formă și verificarea prezenței actelor constitutive

ale dosarelor, acțiuni care nu necesită luarea deciziei în sensul noțiunii de conflict de interese, ci doar atestă circumstanțele unui conflict de interese potențial care ar putea conduce la apariția unui conflict de interese real.

La acest aspect, se rețin măsurile de tratare și prevenire a conflictului de interese întreprinse de către dl Bostan Ion în cadrul ședinței din 22.10.2015. Astfel, la 20.10.2015, dl Bostan Ion a semnat și adresat dlui [REDACTAT], Președintele CDSI, Rector al Universității Transilvania Brașov, România, o cerere prin care a cerut suspendarea sa din calitatea de membru al CDSI, pe perioada alegerii rectorului UTM. Potrivit pct.3 din ordinea de zi a procesului-verbal nr.05 a ședinței respective, cererea dlui Bostan Ion privind suspendarea sa din calitatea de membru al CDSI pe perioada electorală de alegere a rectorului UTM, a fost examinată și acceptată unanim de către membrii CDSI.

Materialele prezentate în cadrul controlului de către Ministerul educației, culturii și cercetării și Universitatea Tehnică a Moldovei atestă, că după suspendarea din calitatea de membru al CDSI, pe toată durata procedurală de alegere și numire a noului rector al UTM, dl Bostan Ion nu a luat și nu a participat la luarea careva decizii și/sau semnare acte administrative și juridice în privința dlui [REDACTAT]:

- decizia privind rezultatele alegerilor desfășurate a fost luată la data de 12.11.2015 de către Comisia Electorală de Alegere a Rectorului de Urmare care a stabilit, că dl [REDACTAT] a obținut numărul maxim de voturi - 588 (73,04%) din numărul membrilor comunității academice al UTM, înscriși pe lista electorală.

- decizia de declarare a dlui [REDACTAT] rector ales al UTM a fost luată de către membrii CDSI în aceeași zi potrivit procesului-verbal nr.09, în temeiul pct.4.10 din Regulamentului privind modul de alegere a rectorului UTM.

- decizia de numire în funcție a dlui [REDACTAT] a fost luată de Ministrul educației care prin ordinul nr.340-p din 30.12.2015 a confirmat pe dl [REDACTAT] în funcția de rector al UTM cu începere de la 04.01.2016 pentru un termen de 5 ani.

Urmând consecutivitatea expunerii, inspectorul de integritate reține, că situație similară de eventuală admitere de către dl Bostan Ion a unui conflict de interese, a fost examinată în instanța de judecată în perioada 2015-2016. În acest sens, se relevă informația comunicată de Universitatea Tehnică a Moldovei prin răspunsul nr.01/4-1524 din 26.10.2018 (cu anexarea copiilor autentificate ale hotărârilor instanțelor de judecată), și anume, citat: „... *Suplimentar, vă aducem la cunoștință, că problema privind respectarea procedurii legale privind organizarea și desfășurarea alegerilor rectorului UTM a fost examinată în instanțele de judecată competente. Unul din temeiurile invocate de către reclamant a fost și încălcarea regimului juridic al conflictelor de interese de către dl Bostan Ion, ex-rector al UTM... Atât prima instanță, cât și instanța de apel au respins afirmațiile reclamantului/apelantului referitoare la existența conflictului de interese din legătura de rudenie între Bostan Ion și [REDACTAT]... ”.*

Prin Hotărârea din 02.08.2016 (dosar nr.2-1234/16) Judecătoria Buiucani, mun. Chișinău a respins cererea de chemare în judecată a reclamantului ca fiind neîntemeiată, inclusiv pe aspectul precum că „...*rectorul desemnat [REDACTAT] este rudă de gradul I cu rectorul în exercițiu Bostan Ion, astfel fiind un conflict de interese, deoarece ultimul a fost responsabil de logistica electorală a concursului...*”. Totodată, și Colegiul Civil și de Contencios Administrativ al Curții de Apel Chișinău, prin Decizia definitivă din 21.03.2017 (dosar nr.2a-4286/16) a respins cererea reclamantului în cauză și afirmațiile acestuia referitoare la existența conflictului de interese între fostul rector al UTM, Bostan Ion și prezentul rector al UTM, [REDACTAT], motivarea fiind neparticiparea dlui Bostan Ion la procedura de alegere a rectorului și suspendarea acestuia, la cererea personală, pe toată perioada electorală din calitatea de membru al CDSI.

III. Punctul de vedere al persoanei supuse controlului.

În temeiul prevederilor art.37 alin.(3) din Legea nr.132/2016, prin Invitația nr.04-04/1741 din 18.12.2018, dlui Bostan Ion, ex-rector al UTM i-a fost solicitat punctul de vedere.

Dl Bostan Ion a dat curs invitației și a prezentat punctul de vedere la data de 22.01.2019 (nr.intrare 144 ANI), potrivit căruia „... a) *atât rectorul în exercițiu, Bostan Ion cât și prorectorii UTM numiți în funcție de către acesta, în perioada alegerilor nu au participat la votarea organizată și desfășurată la 12.11.2015, b) noul rector a fost ales nu de un grup restrâns de persoane numite de rector, Senat sau CDSI în care rectorul în exercițiu deținea calitatea de*

membri, ci de 588 cadre științifico-didactice, didactice și studenți, c) procesul de votare a fost secret și liber exprimat.

...La ședința CDSI din 22.10.2015 au fost doar verificate dosarele candidaților la postul de rector, corespunderea acestora cu condițiile de eligibilitate.

...Președintele CDSI este rector al unei instituții de învățământ superior din România și avînd în vedere limita timpului de care dispune în virtutea funcției sale, fiind în imposibilitate de stabilire a unei ședințe anterioare celei din 22.10.2015, am fost nevoiți să comasăm în ordinea de zi a ședinței CDSI din 22.10.2015 și examinarea cererii mele prin care am solicitat suspendarea din calitatea de membru al CDSI pe perioada desfășurării alegerilor la postul de rector al UTM.

...Chiar și dacă am confirmat în ședința CDSI din 22.10.2015 că dosarele candidaților la postul de rector, inclusiv dosarul lui [REDACTAT], corespund condițiilor de eligibilitate enumerate în pct.13 din Regulamentul UTM privind modul de alegere a rectorului, aceasta nicidecum nu poate fi interpretat ca fiind un conflict de interese, deoarece votul meu în acest caz nu a avut vreo influență asupra opiniei electoratului.

...În scopul asigurării principiului echității și egalității candidaților la postul de rector UTM, programele de activitate, CV-urile și alte acte din dosarele tuturor candidaților, inclusiv fotografiile candidaților, au fost afișate în toate corpurile de studii și pe pagina web a UTM... nu am fost prezent la nici o întrunire și nici la dezbaterile publice a candidaților electorali, inclusiv la cele la care a participat [REDACTAT]... insist asupra lipsei conflictului de interese generat de relația cu [REDACTAT], deoarece nu am luat nici o decizie unipersonală și nici nu am participat la luarea deciziei privind numirea lui [REDACTAT] în funcția de rector al UTM... ”.

IV. Concluzii și decizii.

Rezumând prin prisma cadrului legal pertinent rezultatele confruntării informației despre presupusele încălcări identificate la inițierea controlului în coroborare cu materialele disponibile dosarului de control și punctul de vedere al dlui Bostan Ion, inspectorul de integritate a conchis următoarele:

1. Potrivit art.2 din Legea nr.16/2008 (în vigoare la perioada supusă controlului, abrogată la 01.08.2016) și Legea nr.133/2016, interesul personal, este orice interes material sau nematerial al subiectului declarării ce rezultă din activitățile sale în calitate de persoană privată, din relațiile sale cu persoane apropiate sau cu persoane juridice și alți agenți economici, indiferent de tipul de proprietate, din relațiile sau afiliațiile sale cu organizații necomerciale, inclusiv cu partide politice și organizații internaționale.

Iar, persoane apropiate, reprezintă soțul/soția, concubinul/concubina subiectului declarării, persoana aflată la întreținerea subiectului declarării, persoana înrudită prin sînge sau prin adopție (părinți, copii, frați, surori, bunici, nepoți, unchi, mătușe) și persoana înrudită prin afinitate cu subiectul declarării (cumnat, cumnată, socru, soacră, ginere, noră).

Extrasele din registrele de stat ale Agenției Servicii Publice au confirmat relația de rudenie de gradul întâi între Bostan Ion (tatăl) și [REDACTAT] (fiul). Prin urmare, dl [REDACTAT] întrunește calitatea de persoană apropiată și determină interesul personal al dlui Bostan Ion.

Materialul probatoriu al dosarului de control denotă, că în procesul organizării și desfășurării alegerilor fiului, [REDACTAT] în funcția de rector al UTM, dl Bostan Ion nu s-a aflat în conflict de interese real și nu a luat și nu a participat la luarea careva decizii sau semnarea careva acte administrative / juridice în privința acestuia.

Subsecvent, inspectorul de integritate conchide că circumstanțele factice relatate supra dezminț supozițiile petiționarului și infirmă bănuiala rezonabilă identificată la etapa inițierii controlului.

2. Potrivit art.5 alin.(1) al Legii nr.16/2008 (în vigoare la perioada supusă controlului, abrogată la 01.08.2016), în îndeplinirea atribuțiilor de serviciu dl Bostan Ion a avut obligația de a lua decizii ținînd cont de interesul public, renunțînd la interese personale.

Iar, în corespundere cu art.7 lit.b) din aceeași lege, dl Bostan Ion a avut obligația de a acționa în orice moment astfel încît să servească drept exemplu, precum și responsabilitatea de a evita, identifica, declara și soluționa conflictele de interese în beneficiul interesului public.

Totodată, în conformitate cu prevederile art.9 alin.(1) al Legii nr.16/2008 (în vigoare la perioada supusă controlului, abrogată la 01.08.2016) și art.12 alin.(4)-(5) din Legea nr.133/2016, aplicabile situațiilor examinate în cadrul prezentei proceduri de control, dl Bostan Ion a avut

obligatia de a informa șeful/organul ierarhic superior despre orice situație de conflict de interese în care se află, imediat, dar nu mai târziu de 3 zile de la data constatării, în baza unei declarații scrise, care să conțină date despre natura conflictului de interese și despre modul în care acesta influențează sau poate influența îndeplinirea imparțială și obiectivă a mandatului.

Pornind de la specificul procedurii de alegere a rectorului UTM, rezultatele controlului atestă, că dl Bostan Ion s-a conformat rigorilor legii și a informat la data de 20.11.2015 conducerea și membrii CDSI al UTM despre situația de conflict de interese generată de înscrierea în cursa electorală pentru postul de rector al UTM a fiului său, [REDACTAT].

3. În corespundere cu art.5 alin.(2) al Legii nr.16/2008 (*în vigoare la perioada supusă controlului, abrogată la 01.08.2016*), dl Bostan Ion a avut obligația de a renunța la interesele personale și a se abține de la participarea la luarea sau executarea deciziilor, dacă acestea pot fi compromise de interesele personale.

La fel, și art.14 alin.(3)-(4) din Legea nr.133/2016 prevede, că ex-rectorul UTM, Bostan Ion a avut obligația de a se abține de la rezolvarea cererii/demersului, de la emiterea/adoptarea actului administrativ, de la încheierea actului juridic, de la participarea sau luarea deciziei, care este sau ar putea fi afectată de interesul personal.

Materialele controlului denotă, că ex-rectorul UTM, Bostan Ion s-a conformat rigorilor legii și a întreprins măsuri de tratare a conflictului de interese potențial și prevenire în apariția conflictelor de interese reale legate de relația de rudenie cu persoana apropiată (fiul), solicitând prin cererea din 20.11.2015 suspendarea sa din calitatea de membru al CDSI al UTM pe toată perioada electorală.

Relevant la acest aspect este de reiterat hotărârea instanței de apel din 21.03.2017, referitor la prezența conflictului de interese în procesul organizării și desfășurării alegerii în funcția de rector al dlui [REDACTAT], care a calificat soluția instanței de fond ca una legală și întemeiată, or în procedura alegerii rectorului [REDACTAT] nu au fost depistate încălcări. Având în vedere, că la ședința CDSI din 22.10.2015 a fost examinată și acceptată cererea dlui Bostan Ion, prin care s-a solicitat suspendarea sa din calitatea de membru al CDSI pe perioada desfășurării alegerilor în postul de rector al UTM, instanța a conchis că în aceste circumstanțe dînsul nu mai constituia un factor de decizie, nici la etapa desfășurării alegerilor și nici la etapa desemnării candidatului învingător.

4. Conform dispozițiilor art.36 alin.(1), art.37 alin.(4) și art.38 alin.(3)-(4) din Legea nr.132/2016, Actul de constatare poate fi contestat de către subiectul suspus controlului în termen de 15 zile de la primire, în instanța de contencios administrativ, iar după expirarea acestui termen, Actul de constatare rămâne definitiv și se publică pe pagina oficială web a Autorității.

Considerând rezultatele controlului și conducîndu-se de prevederile art.2, art.3, art.9 și art.11 din Legea nr.16/2008 cu privire la conflictul de interese (*în vigoare în perioada supusă controlului, abrogată la 01.08.2016*) și art.2, art.3, art.12, art.14 și art.24 din Legea nr.133/2016 privind declararea averii și a intereselor personale, în temeiul dispozițiilor art.19, art.20, art.37 și art.38 alin.(5) din Legea nr.132/2016 cu privire la Autoritatea Națională de Integritate, inspectorul de integritate a decis:

1. Se clasează cauza în privința dlui Bostan Ion, ex-rector al Universității Tehnice a Moldovei pe motivul lipsei încălcării regimului juridic al conflictelor de interese.

2. Se comunică Actul de constatare dlui Bostan Ion și se informează despre dreptul de contestare a acestuia în condițiile art.36 alin.(1) din Legea nr.132/2016.

3. Se publică Actul de constatare rămas definitiv pe pagina web oficială a Autorității Naționale de Integritate cu respectarea legislației privind protecția datelor cu caracter personal.

Prezentul Act de constatare a fost întocmit în două exemplare, pe 5 (cinci) file.

Inspector de integritate

Ada Griiciuc